

Lithologisch profiel van de ontsluitingen Ter Weyde en Revalidatiecentrum te Edegem/Wilrijk

Ter Weyde (Fig. 2: rechts)

Laag 1 (0-2 m): geel zand met aan de top rood, kleiig zand. (Kwartair)

Laag 2 (2-3 m): geel zand met veel schelpgruis en herwerkt grijsgroen, glauconiet; vorstwiggen. (Zand van Edegem)

Laag 3 (3-5,30 m): zwart, glauconiethoudend zand; licht kleiig aan de top tot meer kleiig aan de basis; zeldzame vorstwiggen gevuld met zuiver lichtblauw zand; verspreide mollusken (bivalven en schaarse gastropoden), soms geconcentreerd in nesten; schelplaagje met zeldzame tanden van Elasmobranchii, *Lucinoma borealis* en *Aporrhais* op 3,50 m. Aan de basis bevinden zich bovendien brokken van geremanieerde septaria en haaien- en roggentanden. (Zand van Edegem)

Laag 4 (5,30 m-): Klei van Boom. Deze werd niet nader onderzocht.

~~Revalidatiecentrum (Fig. 2: links)~~

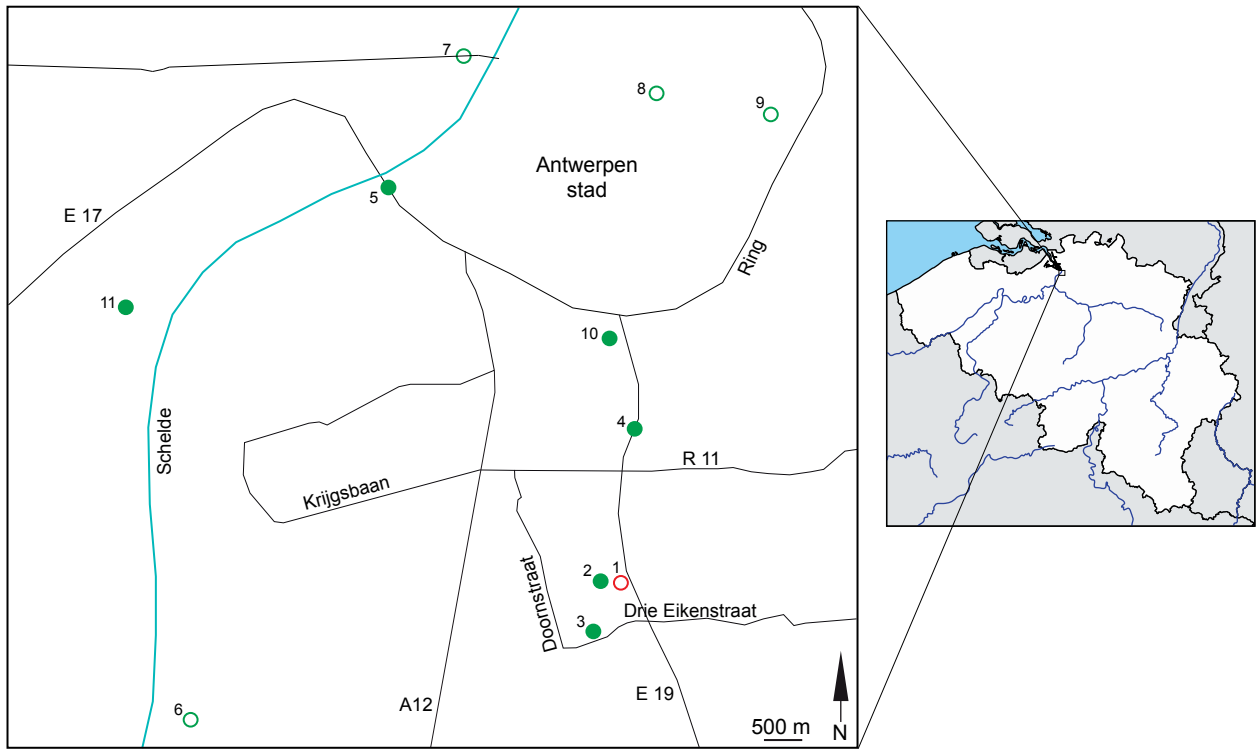
~~Laag 1 (0-2 m): geel zand met aan de top rood, kleiig zand, met verspreide brokken witte klei. (Kwartair)~~

~~Laag 2 (2-3 m): geel zand met veel schelpgruis en herwerkt grijsgroen, glauconiet; vorstwiggen. (Zand van Edegem)~~

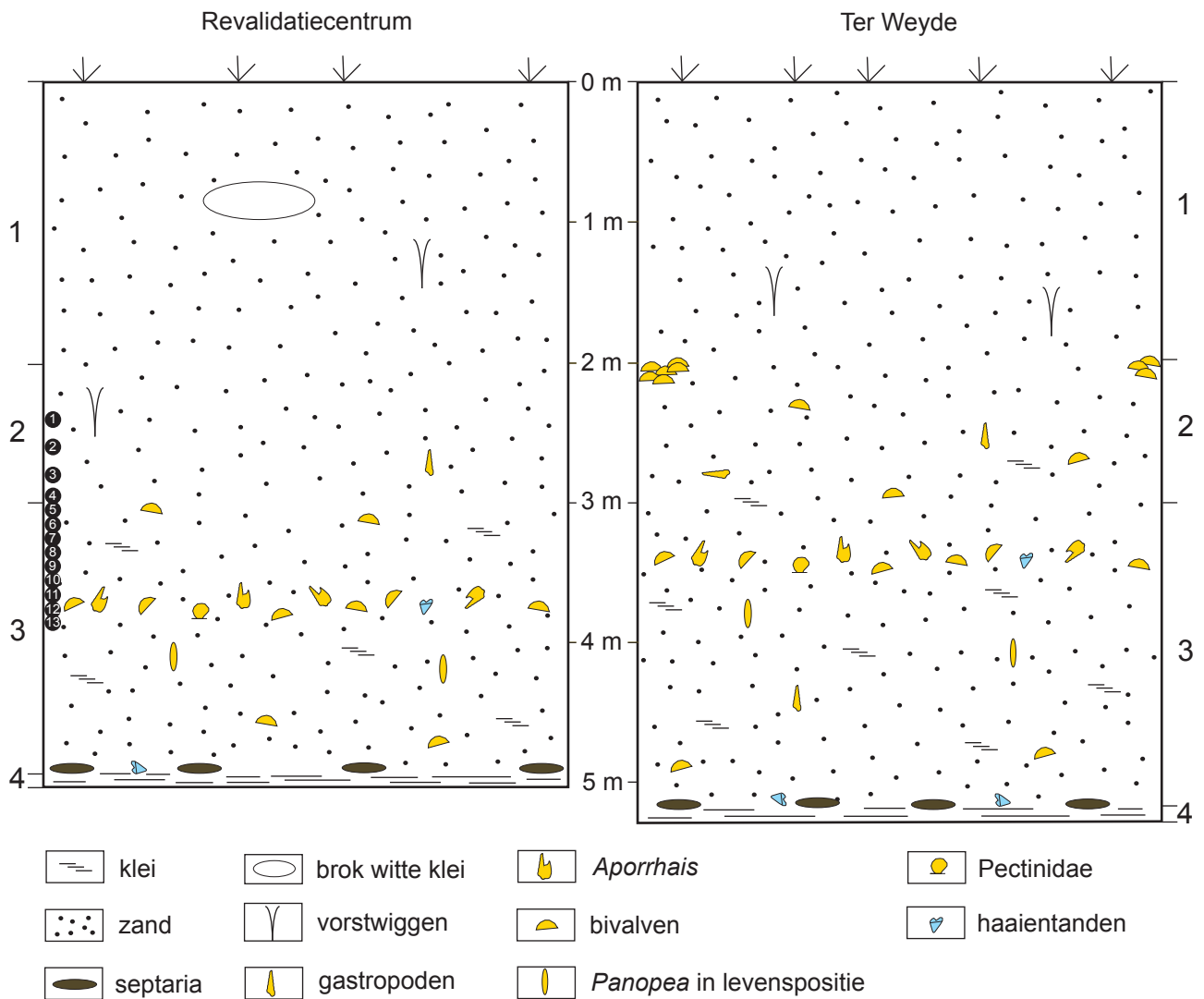
~~Laag 3 (3-5 m): zwart, glauconiethoudend zand; licht kleiig aan de top tot meer kleiig aan de basis; zeldzame vorstwiggen gevuld met zuiver lichtblauw zand; verspreide mollusken (bivalven en schaarse gastropoden), soms geconcentreerd in nesten (Fig. 7); schelplaagje met zeldzame tanden van Elasmobranchii, *Lucinoma borealis* en *Aporrhais* sp. op 3,70 m (Fig. 8). Onder het schelplaagje worden hier en daar *Panopea menardii* in levenspositie aangetroffen. Aan de basis bevinden zich bovendien brokken van geremanieerde septaria en haaien- en roggentanden. (Zand van Edegem)~~

~~Laag 4 (5 m-): Klei van Boom. Deze werd niet nader onderzocht.~~

Beide profielen zijn zeer gelijklopend in sediment en fossielinhoud. Het Zand van Edegem is in Revalidatiecentrum iets dunner dan in Ter Weyde en de Klei van Boom lijkt daar ook iets hoger te zitten. Het sediment is vrij uniform met verspreide schelpen en telkens met slechts één dun laagje (ca 10 cm) schelpen, gekenmerkt door een hoge aanwezigheid van *Aporrhais* en *Lucinoma*. Beide secties liggen enkele kilometers ten zuiden van het profiel van de Groenenborgerlaan (Gaemers & De Ceuster, 1978), dat een heel wat dikker pakket Zand van Edegem laat zien met enkele dikke schelpenbanken, die in onze ontsluitingen volledig ontbreken. Het lijkt er op dat het Zand van Edegem steeds dunner wordt naar het zuiden toe en dat de Klei van Boom steeds hoger in het profiel opduikt.

Figuur 1. Kaart van België met uitvergroting van de streek rond Antwerpen. De nummers verwijzen naar de lokaliteiten waar het Zand van Edegem ontsloten was, de volle cirkels vertegenwoordigen de gedocumenteerde voorkomens en de lege cirkels de niet gedocumenteerde. 1 = type lokaliteit te Edegem, 2 = opgraving van Ter Weyde in 1990 (Wilrijk), 3 = ontsluiting Revalidatiecentrum (2008-2009) (Edegem), 4 = Groenenborgerlaan (Wilrijk), 5 = Kennedytunnel (Antwerpen), 6 = voormalige kleigroeve te Hemiksem, 7 = metrostation Frederik van Eedenplein (Antwerpen Linkeroever), 8 = metrostation Centraal Station (Antwerpen), 9 = metrostation Foorplein (Antwerpen), 10 = Nachtegaalpark (Wilrijk), 11 = kleigroeve ARGEX te Kruikeke.

Figuur 2. Lithologische opnamen van de ontsluitingen Revalidatiecentrum (links) en Ter Weyde (rechts). Het bemonsterde laagje met *Aporrhais* lag op een diepte van 3,70 m in het Revalidatiecentrum en 3,50 m in Ter Weyde. Het contact met de Klei van Boom kon in een uitgraving voor een liftkoker geobserveerd worden. De witte cijfers in zwarte cirkels verwijzen naar de genomen sedimentstalen, nu in KBIN (Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen, Brussel).